

Reactie MBO Raad - internetconsultatie Wijziging Besluit en Regeling inburgering 2021

De MBO Raad reageert bij dezen graag op de internetconsultatie Wijziging Besluit en Regelgeving Inburgering 2021 d.d. 7 juni 2022.

De MBO Raad acht het van groot belang dat mensen in Nederland hun talenten maximaal kunnen ontplooiën en dat zij ten volste gebruik kunnen maken van de scholingsmogelijkheden die het mbo hen daarbij biedt. De voorgestelde aanpassingen die het ministerie van SZW doet voor het Besluit en de Regeling Inburgering 2021, stemmen de MBO Raad daarom positief. Door het vrijstellend maken van de vmbo basis- en kaderopleidingen opleidingen en de verlengingsgrond voor niet-vrijstellende opleidingen krijgen jongeren de ruimte om de opleiding die zij volgen bij aanvang van hun inburgeringsplicht af te ronden. Dit draagt bij aan de kans dat zij succesvol kunnen doorstromen naar een opleiding op mbo-niveau 2 (of hoger), waardoor zij bij het behalen van een diploma definitief vrijgesteld worden van hun inburgeringsplicht. Inburgeringsplichtigen (jongeren) die niet in staat zijn om een startkwalificatie te halen, krijgen met het afmaken van hun pro-, vso- of entreeopleiding en/of het doorstromen naar een entreeopleiding de kans om onderwijsuren te volgen waarin zij werken aan vaardigheden die ook van pas komen in hun inburgeringstraject en verdere loopbaan. Dat deze groep de verlengingstermijnen mag stapelen, biedt de mogelijkheid om een zo lang mogelijk doorlopende leerlijn volgen.

Ter aanvulling op bovenstaand positief advies, geeft de MBO Raad graag de volgende aandachtspunten mee:

- Scholen zijn niet automatisch op de hoogte van de inburgeringsplicht van hun studenten. De MBO Raad ziet betrokkenheid van het onderwijs bij de brede intake en het opstellen van het PIP echter als essentieel voor het beoogde positieve effect van de voorgestelde verlengingsgrond. Als de school waar de student de niet-vrijstellende opleiding volgt (of gaat volgen) in een vroeg stadium betrokken is, kan zij advies uitbrengen over het meest passende traject en vergroten we samen de kans dat een jongere zijn onderwijs- en/of inburgeringstraject succesvol doorloopt en dat een eventuele doorstroom naar vervolgonderwijs soepel verloopt. Ook kan de school vanuit haar positie ondersteuning bieden aan de student, aanvullend op de begeleiding vanuit de gemeente. De MBO Raad pleit voor duidelijke afspraken over de communicatie (en gegevensuitwisseling) tussen scholen en gemeenten.
- Inburgeringsplichtigen zijn zelf verantwoordelijk voor het tijdig aanvragen van verlenging van hun inburgeringstermijn. De MBO Raad wil benadrukken dat het van meerwaarde is als partijen om inburgeringsplichtigen heen, zoals onderwijs en gemeenten, over informatie

beschikken om hen te ondersteunen in deze verantwoordelijkheid. Als scholen beschikken over de juiste informatie, kunnen zij jongeren attenderen op de verlengingsaanvraag indien daar sprake van is. Het zou om dezelfde reden helpen als DUO inburgeringsplichtigen tijdig proactief attendeert op het aanvragen van de verlenging.

- Met de voorgestelde aanpassing van artikel 9.3 van het Besluit Inburgering 2021, geeft de gemeente aan DUO door of er sprake is van het volgen van een niet-vrijstellende opleiding. De MBO Raad vraagt zich af waarom de gemeente DUO moet voorzien van deze gegevens, aangezien DUO inzicht heeft in de inschrijvingen van deze opleidingen. Op pagina 11 van het ontwerpbesluit valt verder te lezen dat deze wijziging in gegevensuitwisseling ervoor zorgt dat DUO 'de inburgeringsplichtige geen kennisgeven stuurt waarin wordt gewezen op het voortschrijden van de inburgeringstermijn'. Volgens de interpretatie van de MBO Raad is er bij de verlengingsgrond echter geen sprake van het tijdelijk stil leggen van de inburgeringsplicht (i.t.t. vrijstellende opleidingen), maar van mogelijke verlenging aan de achterkant. Dat zou betekenen dat de inburgeringstermijn, i.t.t. wat er op pagina 11 staat, wel voortschrijdt.
- In de toelichting op het nieuwe artikel 4.2. voor de Regeling Inburgering 2021 is aandacht voor de groep ISK-leerlingen die uitstromen naar een pro- of vso-opleiding. De MBO Raad benadrukt dat alle ISK-leerlingen die 18 worden tijdens hun ISK-opleiding er baat bij kunnen hebben om door te stromen een entreeopleiding (en indien nodig hun inburgeringstermijn te verlengen). Ook nu het lastiger is geworden om extra inburgeringsuren te bieden in entreeopleidingen. Als zij deze kans niet krijgen en moeten starten met een los inburgeringstraject, wordt het lastig hen later terug te leiden naar het onderwijs en dat vindt de MBO Raad onwenselijk. Een entreeopleiding kan de kans op een succesvolle doorstroom (incl. diploma) naar een niveau 2-opleiding vergroten en/of jongeren voorbereiden op hun verdere inburgeringstraject en loopbaan.

Wij vragen daarnaast (nogmaals) aandacht voor de volgende punten:

- In de meeste regio's hebben roc's (en hogescholen en universiteiten) nog geen afspraken gemaakt met gemeenten over het aanbieden van de onderwijsroute. De MBO Raad en andere partners geven al langere tijd aan dat scholen structurele middelen nodig hebben om de onderwijsroute goed op te starten. Tot op heden (28 juni 2022) zijn deze middelen niet beschikbaar. De groep inburgeraars die voor de onderwijsroute in aanmerking komt, kan zich tot nu toe dus niet optimaal ontwikkelen. Dit terwijl deze mensen zich via de onderwijsroute optimaal zouden kunnen voorbereiden op een succesvolle studieloopbaan en stap naar de arbeidsmarkt.
- De leden van de MBO Raad constateren een (dreigend) tekort aan NT2-docenten. Vanwege onder anderen de vergrijzing onder NT2-docenten en een verhoogde instroom van inburgeraars, is er op meerdere plekken in het land al sprake van een docententekort. Het risico is dat er niet overal (tijdig) een inburgeringstraject kan worden geboden aan inburgeringsplichtigen.
- Het zou interessant zijn om te verkennen of er een onderwijsroute mogelijk is die toeleidt naar instroom in een mbo niveau 2-opleiding, met de mogelijkheid om de uitstroom na anderhalf jaar af te schalen naar taalniveau A2. Indien taalniveau B1 voor studenten niet haalbaar blijkt,

kunnen zij op deze manier toch aan de inburgeringsplicht voldoen alvorens ze doorstromen naar een mbo niveau 2-opleiding.

